

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра української, іноземних мов та перекладу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Практична стилістика української мови»

на 2024/2025 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Спеціальність	035 Філологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який викладає навчальну дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Бобух Надія Миколаївна,
д. філол. н., професор,
завідувач кафедри української, іноземних мов та перекладу

Контактний телефон	+38-050-616-48-27
Електронна адреса	bobukh2017@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	онлайн: електронною поштою за розкладом http://www.im.puet.edu.ua/ вкладка Студентів
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Засвоєння основних теоретичних понять про стильові різновиди сучасної української літературної мови, формування вмінь і навичок добирати стилістичні ресурси відповідно до ситуації мовлення, вироблення навичок комунікативно виправданого використання засобів мови з дотриманням етикетних норм спілкування в писемному й усному мовленні.
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції – 12 год., практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 54 год.).
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом. Пояснювально-ілюстративний метод; проблемний метод; метод інтерактивного навчання; метод контролю.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи; поточна модульна робота. Підсумковий контроль: екзамен.
Базові знання	Наявність ґрунтовних знань із навчальних дисциплін: «Вступ до мовознавства», «Українська мова (за професійним спрямуванням)».
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none">Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації (ІП 1).Ефективно працювати з інформацією: добирати	<ul style="list-style-type: none">Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК 3).Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями (ЗК 5).Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 6).

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати (ПР 2).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Організувати процес свого навчання й самоосвіти (ПР 3). • Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами (ПР 11). • Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя (ПР 14). • Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів (ПР 15). 	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 10). • Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні (СК 2). • Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію (СК 4). • Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя (СК 6). • Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань (СК 8). • Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами (СК 9). • Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів (СК 10).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
Модуль 1		
Тема 1.1. Стилїстика як лінгвістична дисциплїна	Виконання навчальних завдань; обговорення матерїалу занять; виконання завдань самостїйної роботи.	Пїдготувати доповїдї на теми: «Зв'язки стилїстики з їншими науками», «Методи лїнгвостилїстичних дослїджень».
Тема 1.2. Функцїональнї стилї сучасної української мови	Виконання навчальних завдань; обговорення матерїалу занять; виконання завдань самостїйної роботи.	Дїбрати зразки функцїональних стилїв сучасної української лїтературної мови, схарактеризувати їх.
1.3. Стилїстична й функцїональна диференцїацїя лексики. Тропи	Виконання навчальних завдань; обговорення матерїалу занять; виконання завдань самостїйної роботи.	Виписати приклади використання метафор ї метонїмїї з художнїх творїв.
Тема 1.4. Стилїстичнї можливостї омонїмїї й паронїмїї	Виконання навчальних завдань; обговорення матерїалу занять; виконання завдань самостїйної роботи.	Виписати приклади використання омонїмїв їз поетичних творїв. Проаналїзувати стилїстичнї функцїї цих мовних засобїв.
Тема 1.5. Стилїстичне використання синонїмїї й антонїмїї	Виконання навчальних завдань; обговорення матерїалу занять; виконання завдань самостїйної роботи.	Навести приклади евфемїзмїв, перифраз, антитез та оксиморонїв.
Тема 1.6. Лексика їншомовного походження в стилїстичному планї. Неологїзми. Застарїлї слова	Виконання навчальних завдань; обговорення матерїалу занять; виконання завдань самостїйної роботи; поточна модульна робота.	Навести приклади екзотизмїв ї варваризмїв. Проаналїзувати їхнї стилїстичнї функцїї.
Модуль 2		
Тема 2.1. Стилїстичнї можливостї термїнїв, професїоналїзмїв,	Виконання навчальних завдань; обговорення матерїалу занять; виконання завдань самостїйної роботи.	Написати текст на молодїжну тематику, доречно вживаючи жаргонїзми. Пояснити їхнї стилїстичнї можливостї.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
жаргонізмів, діалектизмів		
Тема 2.2. Фразеологія та її стилістичні можливості	Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи.	Дібрати 5 трансформованих фразеологізмів (із художніх текстів чи з газет), з'ясувати способи трансформації та функції в тексті.
Тема 2.3. Стилiстичне використання засобів словотвору	Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи.	Дібрати з художньої літератури приклади використання слів із суфіксами суб'єктивної оцінки й визначити, яке додаткове емоційне забарвлення вони надають лексемам.
Тема 2.4. Морфологічні засоби стилістики	Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи.	Дібрати приклади використання дієслів у різних функціональних стилях.
Тема 2.5. Стилiстичне використання синтаксичних засобів мови	Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи.	Дібрати з художніх текстів приклади вживання відокремлених членів речення, прокоментувати їхні стилістичні можливості.
Тема 2.6. Стилiстичні фігури	Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи; поточна модульна робота.	Виписати з поетичних творів приклади використання стилістичних фігур.

Інформаційні джерела

Основні

1. Кравець Л., Барань Є. Стилiстика української мови : навчальне видання (навч.-метод. посіб.) Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II ; за ред. канд. філол. н., доц. Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II Олександра Кордонця. Берегове – Ужгород : ЗУІ ім. Ф. Ракоці II – ТОВ «РІК-У», 2022. 150 с.
2. Основні лінгвостилістичні поняття і категорії : словник-довідник філолога / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т ім. П. Тичини; уклад. І. І. Коломієць. 4-те вид., переробл. та допов. Умань : Візаві, 2017. 272 с.
3. Пономарів О. Д. Стилiстика сучасної української мови. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2000. 248 с.
4. Семашко Т. Ф. Практична стилістика і культура мовлення : навч. посіб. для студентів філологічних спеціальностей. Івано-Франківськ : НАІР, 2019.
5. Стилiстика української мови. Короткий словник термінів / Уклала Валентина Грещук. Івано-Франківськ : НАІР, 2023. 82 с.
6. Стилiстика української мови (практичний модуль) : навч.-метод. посіб. для студентів-філологів ЗВО (скорочений курс) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, ф-т укр. філології, каф. укр. мови та методики її навч. ; уклад. : І. І. Коломієць, В. О. Шиманська. Умань : Візаві, 2021. 145 с.
7. Стилiстика української мови (Теоретичні основи стилістики. Художньо-виразові засоби мовлення) : навч.-метод. посіб. для студентів-філологів закладів вищої освіти / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, ф-т української філології, каф. української мови та методики її навчання; уклад. І. І. Коломієць. Умань : Візаві, 2019. 240 с.

Додаткові

1. Бобух Н. М. Фраземи з антонімічними компонентами (на матеріалі поетичних текстів). *Лінгвістика*. 2021. № 2 (44). С. 77–84.
2. Бобух Н. М. Лексичні опозиції в поетичному ідіолекті В. Базилевського. *Лінгвістика*. 2022. № 1 (45). С. 54–62.
3. Бобух Н. «Ненависть і любов – неначе крила...» (опозиції в поетичному словнику Дмитра Павличка). *Культура слова*. 2023. № 98. С. 7–15.
4. Коваленко Н. Фразеологічні засоби вираження оцінки та розуміння процесів запам'ятовування. *Лінгвістика*. 2023. № 2 (48). С. 72–82.
5. Практикум зі стилістики української мови (для студентів закладів вищої освіти) / укл. Галина Губарева, Оксана Гурова. Суми : Триторія, 2022.
6. Хабарова Н. Лінгвістичні аспекти вивчення неологізмів у рекламних інтелектуальних текстах. *Ukrainian sense / Український смисл: scientific collection* / edited by I. Popova. Dnipro : Lira, 2022. P. 2. P. 118–126.
7. Царьова І. Сучасний військовий дискус: процеси неологізації. *Лінгвістика*. 2023. № 2 (48). С. 107–114.
8. Halyna Siuta, Liudmyla Mialkovska, Nadiia Bobukh, Iryna Ivanenko, Olha Senkovich. Evolution of stylistic norms in XX century literary and art discourse. *Ad Alta: Journal of Interdisciplinary Research*. 2022. Vol. 12, Issue 2. P. 34–38.
9. Larysa Kravets, Galyna Siuta, Tetiana Semashko, Nadiia Bobukh. Cognitive-Assessment Content of Zoomorphic Metaphors in Contemporary Ukrainian and English Language Culture a Comparative Aspect. *World Journal of English Language*.

Електронні ресурси

1. www.litopys.org.ua
2. www.mova.info
3. www.pravopys.net

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Дистанційний курс «Практична стилістика української мови», який розміщено в програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ.
- Мультимедійні презентації лекцій у програмі Power Point.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання здобувачів вищої освіти.

Положення про організацію освітнього процесу puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-1.pdf

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти [polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf](http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf)

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості [por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf](http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf)

Політика щодо відвідування. відвідування занять є обов'язковим компонентом.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувачі вищої освіти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність»; списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf

Положення про академічну доброчесність [polozh_akadem_dobrochesnist.pdf](http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf)

Положення про запобігання академічного плагіату [polozhennya-pro-zapobigannyavypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf](http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannyavypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf)

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти [polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf](http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf)

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutih-shlyahom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>

інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій [polozhennya-pro-pravya-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf](http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravya-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf)

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену

[poloz_pro-apel_pidscontr.pdf](http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro-apel_pidscontr.pdf)

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції [Запобігання та виявлення корупції - ПУЕТ](http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/zapobigannya-ta-viyavlennya-korupcii-puet.pdf)

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentkyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>

Безпека освітнього середовища:

Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyvediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1.1-1.6): виконання навчальних завдань, обговорення матеріалу занять, виконання завдань самостійної роботи (24 бали), поточна модульна робота (6 балів).	30

Модуль 2 (теми 2.1-2.6): виконання навчальних завдань, обговорення матеріалу занять, виконання завдань самостійної роботи (24 бали), поточна модульна робота (6 балів).	30
Підсумковий контроль – екзамен	40
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
Науково-дослідна	Участь у студентських наукових конференціях	10

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 10 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни

